

Майт люлиг варнэ сорыгуйт

Ман округут касың тал 13 сотыра арыгтем хотпа сорыгуй агмыл та емты. Ты агм руц латңыл «описторхозыг» лававе.

Описторхоз – ты майтыт олнэ сорыгуйт. Тан ати сака янгыт – 1 см, манос 1,2 см яны-тат. Витхурыг (руцит лавегыт – огурцат) тивырт май самрицит ты олэгыт, сорыгуй-капайрицит ос акв тамле янытыг ос тамле хурипаг олэгыт.

Хотпа майтэт манос евт-каминьта тивырт тан олэгыт. Акв хотпа тиврет 40 сотыра арыгтем сорыгуй олункве верми. Тан лов арыгтем тал олэгыт, тувыл кон та патэгыт.

Элмхолас коныпал ампыт, катит, пурцит ты сорыгуй оныщегыт. Охсарыт, лэпыкыт ос вонтырыт тивырт ос яныгмегыт. Ты сорыгуйт конпатнэныл юи-палт толнэ туйт эт ян та тотавет.

Ят ты сорыгуйт муңияныл мань утрицитн (руцит лавнэ холыт – моллюскатн) юв-таяпавет. Ту-выл таит тивранылт тан яныгмаңкв та овылтах-тэгыт. Акв мань моллюска-утрицил сав сотыра мань сорыгуй я витн та паты.

Я витыт сорыгуйт уйгалэгыт кос, ос хотпа вит ай-нэтэ порат ты сорыгуйт юв-аиянэ те, тан элмхолас тивырт ат яныгмегыт. Пуссын тара кон тотавет.

«Карповый» нампa хулытт (ты щапакыт, хулюмхулыт ос хулюмхул хурип лувуң хулытт) сорыгуйт олэгыт, тот яныгмегыт, савмегыт. Элмхолас мощцаг солвалтым манос люльсаң төслым щапак манос хулюмхул юв-тэг те, сорыгуйт тав тиврэт яныгмаңкв та патэгыт.

Элмхолас майтын тан мань супасыл тув пухтэгыт, майт ня-ртыяныл ос асыңыг та варияныл. Ётыл та асыт яныг нюлмииг емтэгыт. Ос майт тох лащал-лащал люлиг та емты.

Описторхоз агмыл емтум хотпа 18-45 хотал миннэ юи-палт пуңке агмың, алпитэ това мат выгрыг емты, каквын ехтаве. Ос хотют хосат тагыл сорыгуй оныщи, тав майтэ сорыгуйтн асыңыг та варава. Таимагыс ты сав махум майт агмыл хотталь щалтэгыт.

Нанан хумус ургалахтуңкв эри:

- хул пайтуңкв таңхегын те, вит паялтан юи-палт хул 20 кум пайтэлън;
- хул саритаңкв таңхегын те, таве палыг-яктэлън, луванэ ёмащакв вос сарилэгыт, ак-втох 20 кум хул саритэлън, та юи-палт микроволный кұрн 5-6 кумн унттыгпалэлън;
- хул солвалтан порат 2 кила солвал 10 кила хулн расалтэн, 14 хотал хул солвалыт вос хуи;
- ащирмаң хоталытт, кон -40 градус те олы, 7 щёс арыгтем ащирмат хуям хул сорыгуйанэ ос тув-полявет;
- хул яктынэн юи-палт партыт ос касайт мойтакыл ёмащакв хот-ловтуңкв ос исум витыл нумыл сосуңкв эри.

Нан тамле сорыгуй оныщегын те, лёккар палт пусмалтахтуңкв ялэн. Тан ваганыл, сорыгуй кон-паттын магыс манырсыр тэрпи аюңкв эри. Ман ос нанан тамле латңыл тетянув – пуштагыл сав тал олэн.

«ЦГСЭН в ХМАО» нампa мат паразитолог нампa яныг лёккарыг рупитан нэ Т.М. Гузеева потре маньщи латңыл Валентина Хозумова хансыстэ

Сэлвоиң мәш олаңан

Сэлвоиң мәш, рўщ щирн описторхоз, и сантиметра хўват ай войт тайл, мата утат хәннехуятат, хотаң па вэнтвой хунат лыпийн вэлты веритлат. Щи утат айн-айн хәннехэ муй вой мухал шеплат па мет ара рэтмалат. И хуят хун лыпийн 40-кем щурас щимащ сэлвой лўвелә 10-кем ол мәр вэлты щир вэятл. Кашаң хәннехэ, хотаң муй вэнтвойт тайты мәш тови пурайн йиңка питл.

Щәлта йиңк пила щәта вэлты хўлат елата щи сэлвойт лўңлат. Лыв мўң Ёмвош округевн тәп мевты, келщи, щәпар хуши питты веритлат. Сурах, пишьян, шухар, мухсаң, вўнш – щит ханты хўлат. Лыв елдала

щимащ мәш тәтьляты ай войет лўңты щир ән тайлат. Щит пәта йис пурайт вўш эвалт мўң шуши мирев хуятат няр муй потум хўл левман вәсат па щимащ мәш вер ән па вантыйлсат. Тәм йисн итәх хуятат веритлат мевты потум щирн нюхарты па юхи леты. Әхат щи хәннехәйт сэлвоиң мәшн юхатлдыйт. Олаң щосн, вантә, лыв щит пелә ән вантлат. Тәп хән ух па хун кәшийн юхатлдыйт, нәмасты кердалат, муй пәта мәшитты пиньщасум?

Щит пәта мевты, келщи па щәпар хўлат тўңщираңа кәварты мосл. Щи тумпийн 14-кем хәтл мәр әраң сульйиңк хуши лывел тайты, ләлн сэлвойлалә антәма йисат. Щәлта хўл еватты кешет, сохлат ямсыева кәврум йиңкат шошумты па щи юпийн вельщи нух люхитты рәхл. Хән кашаң хәннехэ тәми нәмты питл, муйсар хўл па муй щирн ләтута ләщатты, щит тәмащ вевтам мәшн ән юхатла.

